

	Amerikai Egyesült Államok: Living City www.livingcitymagazine.com
	Argentína: Ciudad nueva www.ciudadnueva.ar
	Belgium: Nieuwe Stad nieuwe.stad@pi.be
	Brazília: Cidade Nova www.cidadenova.org.br
	Bulgária: Nov Svjat fokbulgaria@gmail.com
	Cseh Köztársaság: Novo mesto novmesto@volny.cz
	Dánia: Ny Stad www.focolare.dk
	Franciaország: Nouvelle Cité www.nouvellecite.fr
	Fülöp-szigetek: New City nmanila@skynet.net
	Hollandia: Nieuwe Stad www.focolare.nl
	Horvátország: Novi Svijet novisvijet@novisvijet.net
	India: Living city indiaczf@bom5.vsnl.net.in
	Japán: Uno focolareuno@gmail.com
	Kanada: Nouvelle Cité nouvellecite@focolare.ca
	Katalónia: Ciutat nova www.ciutatnova.org
	Kenya: Africa New City-Nouvelle Cité newcityafrica@mbambu.com
	Kína: San Sing
	Kolumbia: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com.co
	Korea: Kumul kumul@focolare.or.kr
	Lengyelország: Nowe miasto focfemwarszawa@rubikon.pl
	Libanon: Al-madina al-dzsadda Citenuouvelle@terra.net.lb
	Litvánia: Naujasis Miestas info@focolare.it
	Mexikó: Ciudad Nueva ciudadnueva@focolaremex.org
	Nagy-Britannia: New City www.newcity.co.uk
	Németország: Neue Stadt www.neuestadt.com
	Pakisztán: Hayat rosam@comsats.net.pk
	Portugália: Cidade Nova www.cidadenova.org
	Románia: Oraş Nou edituraorasnou@yahoo.it
	Spanyolország: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.com
	Svédország: Enad Värld
	Szerbia: Novi Svet n_svet@eunet.yu
	Szlovákia: Nové Mesto novmesto@nexta.sk
	Szlovénia: Novi svet www.novisvet.si
	Uruguay: Ciudad Nueva www.ciudadnueva.focolar.org.uy
	Venezuela: Ciudad nueva ciudadnueva@etheron.net

Tartalom

Aktuális

- 4 **2014 - a család éve**
Tokió másodsor
- 5 **Békét Szíriának!**

Interjú

- 6 **Útkeresés**
Tóth Judit

Nézőpont

- 8 **Ria, Ria, Hungária**
Göbel Ágoston
- Maga az élet a kincs**
Keczer Csilla
- 9 **Húzzuk ki magunkat!**
Bohán Zoltán

Fókuszban

- 10 **Család! Politika?**
Paksy Eszter

Az egység lelkesége

- 12 **Jézus mellett áll**
Klaus Hemmerle
- 14 **Ki a testvér?**
Chiara Lubich
- 16 **Az élet igéje - október**
Egyetlen adósságunk
Chiara Lubich

Színes riport

- 18 **Reménytelen kongresszus**
Gloviczki Zoltán

Életmód

- 20 **Nehéz egyetérteni a**
gyereknevelésben
Giovanna Pieroni
- Hagyjátok meg a**
szabadságom!
Francesco Châtel
- 21 **Nem tudom a**
megnyugtató választ
Körmendy Imre

Aktuális

- 23 **Ötvenhat ötvehetedszer**
Tóth Judit

Társadalom

- 24 **KATTÁRS: társak**
vagyunk
Göbel Ágoston

Médiavilág

- 26 **Esemény, mozi, kiállítás**
Göbel Ágoston

Alkotó

- 29 **Á mint állat ABC**
Annamaria Gatti

Társalgó

- 30 **Olvasóink tollából**
Tóth Judit
- 31 **Okos kavics**
Vittorio Sedini

KÖZÉLETI SZEREPLŐ

Ferenc pápa továbbra is meglepetésekkel szolgál. Az elején inkább a külsőségekre figyeltünk fel, hogy hol lakik, hogyan öltözködik, mennyire közvetlen a stílusa. Aztán egyre inkább a mondanivalója ragadott magával bennünket. Valaki úgy fogalmazott, hogy szavai „üdvös botrányként” hatnak az egyházban, hiszen mindannyiunkat kiszólít bástyáink mögül, és arra hív, hogy forduljunk a szegények felé és menjünk az „egzisztenciális perifériákra”. A pápa kilép a megszokott ünnepélyes hangvételű egyházi megnyilatkozások kereti közül, és szóba áll sokakkal, egyszerű emberekkel is.

Nemrég interjút adott az olasz jezsuita folyóirat, a *Civiltà Cattolica* szerkesztőjének, amelyet órák alatt számos nyelvre lefordítottak és a világhálón hozzáférhetővé tettek. Igazán formabontó lépése azonban az volt, hogy válaszolt a legjelentősebb olasz liberális napilap, a *La Repubblica* alapító-főszerkesztőjének, Eugenio Scalfarinak a kérdéseire.

Ezzel a gesztusával a pápa megmutatta, hogy vizet prédikál és vizet iszik, hiszen nemrég így buzdította a katolikus kultúra képviselőit: „Nem az a feladatotok, hogy falakat építsetek, hanem hidakat. Folytassatok párbeszédet azokkal, akik nem osztják a keresztény hitet, de magas emberi értékeket hordoznak, továbbá azokkal is, akik szemben állnak az egyházzal.”

Van ebben a történetben azonban még egy figyelemre méltó vonás. A pápa közéleti szereplővé válik, nem a tanítóhivatal magasságából szól, nem a szószékéről prédikál, hanem eszmét cserél, a sajtó hasábjain beszélget. Ez a fajta párbeszéd nem teljesen előzmények nélküli. XVI. Benedek még bíboros korában, a Hittani Kongregáció prefektusaként találkozott Jürgen Habermassal, korunk egyik legjelentősebb, nem hívő társadalomfilozófusával. A kezdeményező fél a Bajor Katolikus Akadémia volt és az esemény egyfajta hívő-nem hívő értelmiségi csúcstalálkozóznak számított, ami példaként szolgált a kulturált párbeszédre. Itt viszont a dialógus a hétköznapok szintjén zajlik.

Eugenio Scalfari már korábban is több írást szentelt Ferenc pápa tevékenységének, és nem hívő értelmiségiként többször is foglalkozott a pápa első enciklikájával.

Fotó: La Presse/AP

A pápa kilép a megszokott ünnepélyes hangvételű egyházi megnyilatkozások kereti közül, és szóba áll sokakkal, egyszerű emberekkel is.

Figyelemre méltó egy nem hívőnek az az érdeklődése és nyitottsága, ahogy a *Lumen Fidei* (A hit világossága c. enciklikát) a személyes érintettség szintjén tárgyalja. A *La Repubblica* hasábjain publikált és a pápához intézett kérdéseit Scalfari inkább azoknak szánta, „akiket az igazi megismerés és közjóért való közös cselekvés vágya hajt”, és nem gondolta volna, hogy Bergoglio pápa a lap hasábjain személyesen „Nyílt párbeszéd a nem-hívókkal” címen fog válaszolni neki. „Tekintse a válaszimat első, ideiglenes, de őszinte és bizalommal teli próbálkozásnak, egy olyan út első állomásának, amelyet majd együtt teszünk meg” – írta a pápa. Remélem, hogy sikerült a kedves olvasó érdeklődését felcsigáznom, hogy mit is mondott egymásnak Scalfari és Ferenc pápa. De talán még tanulságosabb az, ahogyan viszonyulnak egymáshoz. Minden esetre számomra egészen új értelmet nyer ma az, hogy „imádkozunk a pápa szándékára”. És persze az is, hogy kövessük őt abban, amit csinál. ■

2014 - a család éve

Aktuálisabb, mint valaha

Egyszerű tény, de szakemberek is alátámasztják, hogy a család kialakulása megelőzte az állam kialakulását, ezért szuverenitás, függetlenség illeti meg. Hogyan tudjuk ezt

a hétköznapi nyelvére és gyakorlatára lefordítani? Sokszor és sokféleképpen mutatták már be a népesség fogyásának drámai helyzetét, a társadalom atomizálódását

Európában és Magyarországon is. Több mint ötven éve érkeznek a jelzések arról, hogy nagy a baj, mert egyre világosabb, hogy a gyermektelenség és a nem stabil párkapcsolatok veszélyt jelentenek a társadalomra, annak értékrendjére, a jelenre és a jövőre. Az ENSZ húsz évvel ezelőtt rendezte meg a család első nemzetközi évét. A 2014. évet ismét a család nemzetközi évének nyilvánította, melynek célja, hogy előmozdítsa a családpolitikai kezdeményezések támogatását világszerte. A tematikus év súlypontjai között szerepel a családi szegénység leküzdése, a szociális kirekesztődés megakadályozása, a család és a munka

viszonyának problémáinak a szociális integráció előmozdítása és a generációk közötti szolidaritás erősítése. A kérdés az, hogy mi történik majd az év lezárása után, milyen intézkedések indulnak el, milyen változások előjeleit láthatják a családok? Hogyan találkozik majd az ENSZ nemzetközi kezdeményezése az egyes családok életével itthon és európai szinten? Hogyan tudunk trendeket megváltoztatni? Vagy inkább beszélünk a negatív trendekről, majd szépnapot kívánunk egymásnak? A válasz komplex és időt kér, de egy biztosan kimondható: konszenzus, eltökéltség és kitartás szükséges, mint alapvető hozzáállás. ■

Tokió másodszor

Olimpia Japánban

Néhány hete hivatalosan 2020-ban Tokióban rendezhetik majd a nyári olimpiát, megelégedve ezzel a sokadszorra kandidáló Isztambul és Madridot. A szakértők szerint a japán főváros mellett a viszonylag konszolidált büdzsé és a politikai stabilitásra tett ígéret mellett az is sokat nyomott a latban, hogy a Távol-Keleten rendezett sportesemények rendre magas színvonalúak. A spanyolok

rendkívül csalódottan vették tudomásul a döntést. Ők az olcsó és zöld olimpia mellett tették le a voksukat, de pályáztunk – főleg a gazdasági nehézségek, a bunda- és doppingbotrányok miatt – már az első körben kiesett. A török miniszterelnök kiemelte: másfél milliárd muszlim esett el egy óriási lehetőségétől. A törökök győzelmi esélyeit nagy mértékben gyengíthette, hogy közel háromszor akkora

költségvetéssel számoltak, illetve a voksolók a szomszédos Szíriában dúló polgárháborútól és attól is félték, hogy a térség nem szűnik meg háborús övezet lenni. A híradásokban kevésbé kapott helyet, de a kandidálási verseny eredményhirdet-

tését egy isztambuli téren japánok és törökök egymás mellett kísérték figyelemmel. Isztamburcsodálatos város, megérdemelte volna, hogy nyerjen, de Japán is nagyon jó opció volt. Ilyen az élet – mondta egy fiatal résztvevő. ■

Békét Szíriának!

Magyar gyerekek levelet írtak szíriai társaiknak

A szíriai konfliktusnak, mely lassan három éve tart, mintegy százezer halottja van, és körülbelül kétfélmillió menekült hagyta el az országot. Ezért minden jóakarató ember szívügye a konfliktus további kiszélesedésének elkerülése és a béke helyreállítása. Szíriában több közösség él és sok-sok gyermek, akik a Fokoláre Mozgalomhoz tartoznak. Lilla, Eszti,

Évi és Flóra levelet írtak nekik Budapestről: „Sziaztok szíriai gen4-ek! Fontunk szeretet karkötőt, hogy ne felejtünk el imádkozni a békéért. Elmentünk a templomba együtt kérni Jézustól a békét! Azon a napon, amit a Pápa béke imanapnak hirdetett, mi is szerettünk volna tenni valamit értetek. Egy biciklis zárandoklatra mentünk egy Mária kegyhelyre és ott imádkoztunk a békéért.”

A gyerekek készítettek egy nagy transzparenst *Együtt a békéért* felirattal. Elvitték a budapesti Szent István-bazilikához, ahol szeptember 7-én több százan gyűltek össze egy ökumenikus imaalkalom keretében. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, a Szent István-bazilika, a Szent Egyed Közösség és más szerzetesközösségek és lelkesítőmozgalmak, valamint a testvéregyházak képviselői is közreműködtek. A gyerekek is kivették a részüket és az általuk készített transzparenst kirakták a bazilika bejáratára. „Este sok felnőtt jött oda imádkozni és így láthatták, hogy mi

gyerekek is a békét szeretnénk építeni” – írta Kinga, Dóri, Olgi, Léna, Anna, Dóri és Kati, akik társaikkal együtt naponta imáikba foglalják a szíriaiakat és a háború sújtotta területeken élőket.

Világszerte új erőre kapott a *Time out!*, mely a Fokoláre Mozgalom fiataljainak ötletére jött létre a '90-es évek elején és lényege, hogy minden időzónában délben imádkoznak a békéért. A Szíriában élő közösség tagjai kérték újra ezt a közös imát, azóta világszerte csatlakoznak hozzá fiatalok, felnőttek, a legkülönbözőbb vallásúak és nem hívő emberek is. ■

ÚTKERESÉS: FELEKEZETI PÁRBESZÉD

Lehetséges a családon belül a különbözőséget úgy megélni, hogy az ne a konfliktus forrása legyen, hanem egymás épülését szolgálja?

Farkas Géza agrármérnök, felesége Enikő pedig kerétszermérnök, emellett evangélikus teológiát végzett. Két gyermekükkel sok családdal és sok rokonnal körülvéve élnek Káposztásmegyeren. Közös életük négy éve alatt nem mindennapos utat jártak be.

Honnan indultál el, mielőtt megházasodtál volna?

Géza: Olyan közösségben nőttem fel, ahol a más felekezetekkel való párbeszéd már a fiatalok közt elkezdődik. Ilyen háttérrel mentem az ökumenikus KözösPont misszióba is.

Te viszont kamaszként kezdtél hittanra járni, igaz?

Enikő: Méghozzá egy katolikus iskolában, és egy református barátnóm segített eligazodni a hit kérdéseiben. Egyetemistaként jutottam el a konfirmációig, és

az ökumené kérdései is igazából csak ebben az időben kezdtek el számomra körvonalazódni.

Házasságokban hogyan működik a felekezeti különbség?

Enikő: Egyértelmű volt számunkra, hogy miként a házasságban az egyik ember a másikért él és nem önmagáért, úgy mindegyikünknek a másikat kell erősítenie a saját hitében. Géza például tudatosan figyel arra, hogy rendszeresen eljussunk istentiszteletre. A felekezeti különbözőségünk őt már rögtön a kapcsolataink elején útkeresésre sarkallta. Mi legyen vasárnap? Egyszer misére, másszor istentiszteletre megyünk. Úgy érezzük, hogy mindkét templomban ugyanazzal az Istennel találkozunk. Hazafelé, vagy később gyakran előhozuk a templomban hallott gondolatokat. Számomra külön élmény felfedezni azt a gazdagságot, ami a katolikus tanításban, hagyományban megvan. Azok a formák pedig, amiket nem értek, egy-egy beszélgetésben értelmet nyernek. Ilyen volt például, amikor Géza elmagyarázta, hogy miért jó a szentek „közbenjárását” kérni.

Géza: Számomra a Szentírás olvasása, megismerése nyert „új” értelmet. Tavaly nyáron, amikor kettesben nyaraltunk, korábbi elhatározásainkat frissítettük: végigolvastuk az Apostolok Cselekedeteit, és utána beszélgettünk róla bőven. Ebből szeretnénk hagyományt teremteni... Hamar szembesültünk azzal is, hogy a felekezeti különbséget gazdagságként megélni nem mindenkinek természetes. A tágabb családban is feltették a kérdést, hogy akkor Enikő mikor katolizál? Ez fel sem merült bennünk, mivel ebben az esetben nem tudnánk megélni az ökumenét.

Vannak-e és milyen fájdalmaitok a másik egyházával kapcsolatban?

Enikő: Az egyházak közötti teljes egység hiánya fájdalommal is jár, ilyen például, hogy nem áldozhatunk, nem vehetünk úrvacsorát együtt. Számomra ennek feloldását jelenti a misében az a mondat: „Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondd és meggyógyul az én lelkem.” Gézának pedig az a nehéz, amikor istentiszteleten csak azok állnak fel bűnbánatra, akik úrvacsorát vesznek. Ilyenkor próbálok mindig Jézusra tekinteni, hogy bármennyire fájó, Ő nagyobb ennél a szétszakítotttságnál is!

Szoktátok kritikával illetni a másik egyházát?

Géza: Éppen ellenkezőleg. Fontosnak érezzük azt is, hogy elismerően nyilatkozzunk a másik felekezetről. Abban a gyülekezetben, ahol Enikő konfirmált, van egy idős lelkész, nyolcvan év körüli, de teljesen képben van a világ dolgairól, és az igehirdetési mindig fantasztikusak! Őt csak Tibor „atyának” hívom...

Enikő: Nagyon sok hiteles, szent életű papot ismertem meg Gézán és családján keresztül. Amikor Géza először bejött velem a kelenföldi templomba (ami neoromán stílusban épült), álmélkodva nézett körül, és csak annyit mondott: „ez olyan szép, hogy akár katolikus is lehetne!”

Mi volt az indító oka annak, hogy egyik gyermeketek katolikus, a másik evangélikus keresztségen részesült?

Géza: A keresztség esetében egy közös szentségről van szó és úgy gondoljuk, hogy ezt az egységet fontos megjeleníteni. Arra jutottunk, később dől el az, hogy gyermekeink melyik felekezet tanítása szerint haladnak előre a hit útján. Ezzel nem a döntés felelőssége alól akarunk kibújni, hanem a keresztség méltóságát akarjuk visszaadni azzal, hogy azt nem szakítjuk szét, ami egy. Így döntöttünk, amikor második gyermekünk számára ökumenikus keresztlőt kértünk. Meg is kérdezték, hogy ez milyen, de mi sem tudtuk. A házasságkötés esetében 2001 óta vannak bevett sémák, de a keresztség esetében még nincs. Most dolgoznak ezen Japánban.

Enikő: A lényeg tehát abban áll, hogy mindketten a magunk hitét adjuk és emellett több szempontot veszünk majd figyelembe a gyerekek hitbéli neveltetésekor. A keresztségben tehát nem katolikusnak vagy evangélikusnak kereszteltettük meg gyermekeinknek, hanem kereszténynek, mert a keresztséget mindenekelőtt ünnepnek tartjuk, akkor is, ha nyilvánvaló, hogy első gyermekünket a katolikus, a másodikat az evangélikus anyakönyvbe írták be.

Fotó: Családi fotóalbum (2)

Egy ideje ismeritek már a Fokoláre lelkiségét. Ez hozott valami változást?

Enikő: A Fokoláre nagy ajándék számomra, mert megtettem: fontosabb a szeretet gyakorlása annál, semhogy mindenkit megtérítsünk. Nyitottan, szeretettel fordulhatok nemcsak a más vallású, hanem a nem hívó társaim felé is. Ezenkívül a hitbéli előrelépésemet is segíti azzal, hogy itt tanulom meg, hogyan lehet a hétköznapi történések közepette találkozni Istennel.

Géza: Úgy érezzük, hogy Isten ezzel a plusszal is segíti a folytonos útkeresésünket. Most például azt érezzük, hogy hasonló cipőben járó házaspárokkal kezdeményezzünk párbeszédet, nekik mit jelent, hogyan élnek meg a felekezeti különbözőséget, milyen nehézségekkel küzdenek.

Hogyan tudod megélni a te egyházadban a Fokoláre lelkiségét?

Enikő: Egyelőre próbálok felnőni a feladathoz. De az már nagyon biztató, hogy vannak olyan lelkészek, akik kapcsolatban állnak a mozgalommal és nemrégén mesélte valaki, hogy náluk Szegeden az életige körben is vannak evangélikusok. Még az elején tartunk, a magvetés időszakát éljük. ■

Ria, Ria, Hungária

Göbel Ágoston, újságíró

Szűnni nem akaró médiafigyelem kíséri a magyar labdarúgó-válogatott tevékenységét, miközben azt veszem észre, hogy elektronikus postafiókom, illetve a Facebook üzenőfalam is tele van mindenféle cikkekkel futball témában. Szurkolói kártya bevezetése, román-magyar visszhangok, pályázat a 2020-as Európa-bajnokság egyik helyszínére, stb. Szabályos kommentháború bontakozott ki az eltérő véleményt képviselők között, a személyeskedés és vádaskodás ijesztő méreteket öltött. Pedig ha valami, akkor a sport nem erről (kéne) szól(jon). És ebben az évben nem is erről szólt. Joggal mondhatjuk, hogy focistáink azért is vannak most nehéz helyzetben, mert egy olyan sportágot képviselnek, mely a legnagyobb, legjelentősebb támogatást kapja, mégsem tud olyan eredményeket felmutatni, mint más sikersportágak. 2013 különösen szép év eddig. Világbajnokok párbajtőrözőink, vízilabdázóink, úszóink, kajakosaink, kenusaink és ifjúsági világbajnokunk van cselgáncsból, vitorlázásból, kalapácsvetésből. Hosszan lehetne még folytatni a sort.

Úgy veszem észre, hogy a jelen körülmények hatására nagyon sokan el is pártolnak a labdarúgástól. Emlékszem, általános iskolásként illetve a gimnáziumban szerdai napok estéire eleve semmilyen programot nem szerveztünk, mert akkor volt a Bajnokok Ligája. A válogatott éves mérkőzéseit szinte mindenki tudta fejből. Pedig akkor sem szerepeltek jobban hazánk fiai. Csúpan ifjonti hevünkben jobban megbecsültük a „világ legnépszerűbb játékát”. A játékot, melyhez csak egy labda kell, a játékot, melyet ugyanúgy játszanak az afrikai szavannákon, mint a világhírű Wembley Stadionban. Azt gondolom, nem szabad, hogy ez a jótékony hevület kivesszen belőlünk. Ha hátat fordítunk valaminek, azzal eleve kizárjuk, hogy azon a területen pozitív változások induljanak el. Igen, menjenek családok a mérkőzésekre, hogy a gyerekek megszeressék a futballt! Menjenek ultrák a mérkőzésekre, hogy mindig legyenek, akik téiben-hóban, esőben-sárban kitartanak a csapat mellett és szurkolnak! A kommentektől még soha nem lendült fel egyetlen sportág sem. ■

Maga az élet a kincs

Keczer Csilla, középiskolai tanár

Mindannyian várunk valamire vagy valakire. Nagyon sokan mindkettőre. Állandóan a jövőben élünk, ritkán vagyunk elégedettek. Hasonlítunk a szegény emberhez és a feleségéhez abban az orosz népmesében, amelyben a férj kifogja az aranyhalat a tengerből, és a halacska cserébe a szabadsága fejében felajánlja, hogy egy kívánságát teljesíti. Először csak egy új teknőt kér a régi lyukas helyébe, és amikor hazamenve látja, hogy kívánsága teljesült, a felesége bolondnak nevezi, és visszazavarja a férjet a tengerpartra, hogy kérjen házat, gazdagságot, hatalmat. A mese végén aztán mindent elveszítenek, és újra ott állnak a lyukas teknő mellett.

Vajon én most mit kívánnék egy aranyhaltól? Amikor beteg lettem, gyógyulást és egészséget kívántam volna. Amikor egészséges voltam, akkor az anyagi dolgom megnyugtató megoldását. Pedig az anyagi javakon túl sokkal több és értékesebb dolog lehetne osztályrészünk! Ebben a felgyorsult világban próbálom újra megtalálni a helyem, időt szakítani fontos és lényeges dolgokra. Nehéz, és olykor lehetetlennek tűnő feladat megállni, nemet mondani, és elsősorban a kapcsolatokra koncentrálni.

Az idő a legfontosabb, semmivel sem pótolható kincs. Mindaz, amit egymással töltünk, amikor a másakra figyelünk, amikor a másik életét éljük azért, hogy részesedjünk az örömeiben, és osztozzunk a fájdalmában, a legértékesebb rész az egész kerek mindenségéből.

A sivatagban szomjazó vándor elszántságával keresem minden nap a forrást, mely örömtelivé teszi napjaimat. Időt kapok mindenre, ami lényeges, és ajándékot. Gazdagnak és boldognak érezhetem magam, mert nem vagyok egyedül, barátok, ismerősök, családtagok vesznek körül. Ezért is kérdezem magamtól mostanában: vajon nem az-e a legnagyobb dolog a világon, ha érdek nélkül adjuk oda az időnket, odafigyelésünket, szeretetünket, nem várva semmit? Vajon nem az-e a lényeg, hogy megtegyük, ami megtehetünk az adott pillanatban? Vajon nem az számit-e, hogy odaadjuk magunkat teljesen, nem tartva meg semmit?

Számomra a válasz: igen. Én szárnyalni szeretnék! És megérkezni. ■

A LÉLEK TEMPLOMA

Húzzuk ki magunkat!

Bohán Zoltán, informatikus

Az utóbbi néhány hónapban lehetőségem volt Pilates tornára járni, ami nemcsak testi, de a lelki egyensúly javításában is sokat segített. A Pilates elsősorban a hát- és gerincpanaszok, reumatikus és ízületi betegségek esetén jelent hatékony segítséget. Rendszeres gyakorlása által megnő az izmok és ízületek állóképessége, csökken sérülékenységük, illetve egy esetleges sérülésnél gyorsabb a regenerálódás. A módszer egyfajta átmenetet képez a nyugati és a keleti mozgáskultúra között, ötvözve a keleti jóga jótékony hatásmechanizmusát a nyugati, kissé erőteljesebb, dinamikusabb mozgásritmikával.

Nemrégem fényképeket nézegettem ballagó diákokról. Egy fiúiskola növendékei voltak, mindenki öltönyben, nagyon elegánsan. Elég sok kép volt, ezért gyorsan lapoztam közöttük, két dolog azonban megragadta a figyelmemet. Elsőnek az lepett meg, hogy milyen sokaknak volt fülbevalója és különböző piercingje, és ez mekkora ellentmondásban volt öltözetükkel.

A másik, hogy ezek a jóképű fiatal emberek, akik az élet előtt állnak, milyen komoran, lehajtott fejjel ballagtak, a földet nézve. És nem azért, hogy vigyázzanak, meg ne botoljanak valamiben. Az ő ünnepük volt, életük egyik fontos eseményére készültek, a középiskola befejezésére, mégis nehéz volt egy mosolygó arcot találni köztük. A képeket nézve eszembe jutott a Pilates edzőm, aki mindig szigorúan, de kedvesen korrigál minket: „előre nézz, le a vállakkal, fel a fejjel...”

A fotók láttán döböntem rá, mennyire fontos a testtartás, és mi mindent fejez ki abból, ami bennünk végbemegy. Sokszor tapasztaltam már, hogy amikor nincs jó kedvem, de mégis rámosolygok valakire, ez a kis lépés elég, hogy visszaadja az örömet. Ugyanakkor igaz, ha lefelé nézek, a gondolataimba mélyedve járok, esetleg csak a szürke járdát veszem észre és lemaradhatok egy gyönyörű mosolyról, a természet egy szép ajándékáról, például egy színes fa formájában.

Egy gondolat, ami egy edzés során megfogott és azóta is eszembe jut néha az utcán járva, hogy a fejemmel az „ eget érintsem”, de ugyanakkor szilárdan haladjak a földön, biztos lépéssel. ■

Foto: SXChu

Nem lehet elég korán elkezdni a nevelésben a sport iránti szeretetet.

Amikor időnket és figyelmünket adjuk, akkor tesszük a legtöbbet.

„Előre nézz, le a vállakkal, fel a fejjel!”

A Föld globális szinten túlnépesedéssel küzd. Közben Európában előregszik a társadalom, és az államok nagy erőfeszítéssel próbálják a termékenységet növelni. A közbeszédben egyre kiemeltebb szerepet kap a családpolitika; a különböző pártok árgus szemekkel figyelik a statisztikákat, hogy aztán azokat saját politikájuk igazolására vagy ellenfelük kritizálására használják fel. Ezeket a vitákat, érveléseket hallgatva időnként úgy tűnik, hogy nem is az egyik legintimebb személyes döntésünkről van szó, ami ideális esetben két ember legszuverénebb kapcsolata. És miközben mindenki elvárja, hogy így vagy úgy, de az állam segítse azokat, akik gyermekeket nevelnek, megbélyegzik azokat, akik úgymond „stratégiai szempontból”, magyarán a segélyekhez

CSALÁD! POLITIKA?

DILEMMÁK, BIZONYTALANSÁGOK,
VÁLASZOK A CSALÁDI ÉLET
EGYIK LEGINTIMEBB SZFÉRÁJÁVAL
KAPCSOLATBAN.

Fotó: Dreamstime

A gyermekvállalás körüli vitákban az adott társadalom mentalitása és értékrendje nyilvánul meg.

való hozzájutás céljából vállalnak sok gyermeket. Hogy vannak-e ténylegesen ilyenek, azt persze tényszerűen senki sem tudja megmondani. A magyar népesedési kutatások azt mutatják, hogy szeretnénk több gyermeket vállalni, mégsem tesszük. Ezért a családpolitika célját úgy is megfogalmazhatjuk, mint teszi azt a *Három Királyfi, Három királylány mozgalom*, hogy a politikai döntéseknek el kell hárítania az akadályokat a kívánt gyermekek megszületése előtt.

Néhány fiatal családdal beszélgettem arról, milyen szempontokat fontolgatnak, amikor arról gondolkodnak, mikor és hány gyermeket vállaljanak.

Európában a legjobb termékenységi mutatót Franciaország éri el. Sokan keresték ennek okait, és a szakértők szerint valóban jó hatással van, hogy Franciaországban politikai vezetéstől függetlenül stabil családtámogatási rendszer alakult ki, mely részben adókedvezményeket, részben pedig célzott támogatásokat takar (lakhatási támogatás, gyermekfelügyelet támogatása). Egy magyar barátnőm immár három gyermekét neveli francia férjével Marseille-ben.

Tőle kérdeztem, hogyan látja az „ideális” francia rendszert. Valóban feltűnő, meséli, milyen sok családban van három vagy annál több gyermek, ez egyáltalán nem kirívó arrafelé. A legtöbb családban az anyukák már – magyar füllel hallgatva – igen hamar, jóval a gyermek egy éves kora előtt visszatérnek a munkába. Ilyenkor a gyermeket egy dadára bízják. Ezek a dadák gyakran sajátjuk mellett még 3-4 gyermekre vigyáznak az otthonukban. Nem feketén, zsebbe fizetnek nekik, hanem egy egyszerűsített alkalmazói munkaviszonyban állnak. A dada fizetéséhez a szülők és az állam is hozzájárul, az arány attól függ, mennyi a szülő keresete.

Mind e mögött természetesen nemcsak politikai döntések, szervezési módok húzódnak meg, hanem értékrend és társadalmi mentalitás is. Ennek a családnak szokatlan és idegen volt, hogy a francia szülők milyen hamar önállósítják gyerekeiket, hogy az ötéves óvodásokat például már 6-8 napos táborokba küldik, az óvodákban a gyerekek már nem alszanak délután, a szülők sokszor egész nap dolgoznak és csak este találkozik a család. Ehhez képest a magyarok a felmérések szerint jobban ragaszkodnak a klasszikus családanyai szerephez, szeretnek benne lenni gyermekeik hétköznapjaiban. Az utóbbi hetekben, a játszótéren, ahová járunk, feltűnt egy apuka. Minden nap ő hozza le kislányát. Kiderült, hogy felesége visszament dolgozni, és a kisgyerek két és három éves kora közötti időre az édesapa marad otthon Gyeseen. Egyelőre kuriózumnak számít ez a megoldás, pedig más felmérések szerint a skandináv országok szintén sokkal jobb termékenységi mutatóit az okozza, hogy a nők és férfiak között jobban megoszlik a gyermeknevelés terhe, a munka és család közötti választás nemcsak az asszonyok ügye, hanem az egész családé.

Fotó: Ádám Attila

Lehet-e sikeres mintákat átültetni egy másik országba? Nehéz kérdés, hiszen a személyes döntések hátterében messze nemcsak anyagi kérdések húzódnak meg. Egyik, harmincas éveik végén járó egy gyermekes anyuka így fogalmaz: „Ami a családok helyzetét könnyíteni célzó állami szerepvállalást illeti, nagyon vegyes érzéseim vannak. Egyrészt kézzel foghatóak azok a törekvések, amelyek a családtervezésben szeretnének anyagi segítséget nyújtani, hiszen kétségtelenül jobb a helyzet, mint száz vagy ötven évvel ezelőtt. Ugyanakkor mégsem érzem azt, hogy ez hozná meg a kedvet a családbővítéshez. Az érzelmi tényt sokkal fontosabbnak tartom, vagyis azt, hogy az ember mennyire hiszi el önmagáról, képes megfelelni a szülői feladatnak.”

Egy nemrégén házasodott pár is a bizonytalanságról beszél. Szavai közül az derül ki, hogy a fiatalok nemcsak a családtervezés terén érzik magukat tanácstalannak, hanem egész felnőtt élettervük tekintetében. „Ahhoz, hogy mondjuk huszonhat évesen felelősen gyermeket vállaljunk, az kell, hogy már a gimnázium alatt tudatos tervünk le-

gyen szakmai téren. Ezzel szemben sokan járunk abban a cipőben, hogy döntünk ugyan arról, hol tanuljunk tovább, de nincs valós képünk a kiválasztott szakmával járó életformáról. Aztán a diploma megszerzése után hideg zuhanyként ér minket a munka világával való találkozás. Így húszas éveink közepén-végén még azon gondolkodunk, hogy mik is leszünk majd, ha nagyok leszünk.” Ebben a bizonytalan lelkiállapotban persze nehéz olyan komoly döntések meghozatala, mint a házasodás vagy a gyermekvállalás.

Nem elhanyagolható a fiatalokat bombázó társadalmi nyomás sem. Érdekes módon ugyanúgy a gyermekvállalás ellen hat az is, ha egy nő úgy érzi, a társadalom elvárja tőle, hogy ne csak anya legyen, hanem karriert is építsen, tanuljon, pénzt keressen. Az egyik édesanya azt is megfogalmazta „hogy keresztény közegben kissé pironkodva beszélnek arról a nő, hogy a család és a karrier összeegyeztetése komoly belső konfliktusokkal jár. Mintha bűn lenne erről a témáról beszélni. Úgy gondolom, a karrier önmagában egy

semleges szó, azáltal társul hozzá pozitív vagy negatív tartalom, hogy mennyi benne az önzés.”

Hogyhogy mégis találkozunk boldog, gyermekeket vállaló párokkal? Mi segít abban, hogy egyesek ki tudjanak lépni ezen félelmek bűvköréből? Az egyik kulcsszó mindenképpen a tágabb család. A megkérdezett fiatal pár sem elsősorban az állami támogatások rendszerét böngészi, hanem azt mondja: „a kereset kiesésétől nem annyira félek, mert tudom, hogy a családom szükség esetén támogatna.” Az a négy gyermeket nevelő család is, ahol az anyuka részmunkaidőben dolgozik, kiemeli, hogy a nagyszülők napi segítsége nélkül sokkal nehezebb lenne a hétköznapi logisztika, lehet, hogy nem is mentek volna ennyi gyermeket vállalni. Egy másik fiatal pár, akinek néhány hónapos az első gyermeke, azt tervezi, hogy hosszútávon marad majd otthon az édesanya, ha születnek a kistesók, de a férje segítségével időben részmunkaidőben ő is dolgozni fog. Sok diplomás nő érzi úgy, hogy a családban is jobban teljesít, ha mellette legalább időnként szakmai feladatokat is megoldhat. Ezzel színter tartja önmagát, nem olyan drasztikus a visszatérés később a munkába, és az önbecsülése is növekszik. Kevesen tudják azonban ehhez a megfélemlítő körülményeket biztosítani.

Vajon a kormány új intézkedésterve, mint például a Gyed extra, vagyis az, hogy a munkába visszatérő nők is megkaphatják ugyanazt a támogatási összeget, mint az otthon maradó, segít majd a bemutatott dilemmák enyhítésében? Ezt ma még nehéz megjósolni, de az biztos, hogy az előítéletektől mentes támogató környezet, melyben a családok valóban szabadon dönthetnek arról, hogyan alakítják a munkamegosztást, elengedhetetlen ahhoz, hogy a vágyott gyermekek valóban megszülessenek. ■

Azért válok teljesen önmagammá, mert nem maradok egyedül.

Jézus radikálisan mellettem áll

„**A**mit a legkisebb testvéreim közül egynek is tettetek, nekem tettétek” (Mt 25,40): ez az ige végérvényesen kimondja, mi az ember, és ki az ember. Az embernek ez a fajta értelmezése természetesen megbotránkozást kelt, nem kisebbet annál, mint amivel Jézus megbotránkoztatta az embereket, amikor Isten Fiának vallotta magát. (...)

Mivel Jézus azonosult az emberrel, maga Isten, a Szeretet Isten azonosult az emberrel. De a szeretet nem önérvényesülés, mely felemészti és megsemmisíti a másikat, hanem önmagát ajándékozza és önjándékozásában megadja a szabadságot a másinak, hogy önmaga lehessen.

Jézus eggyé válik velem, tehát nem hagy magamra. Radikálisan az én oldalamon áll, elfogad olyannak, amilyen vagyok, és ami rám vonatkozik, az rá is vonatkozik. Azért vagyok önmagam, azért válok teljesen önmagammá, mert nem maradok egyedül.

Krisztus misztériuma minden ember misztériuma. Mit jelent ez azok számára, akikkel találkozom, mit jelent számomra és az életem számára? A másokra vonatkozóan azt jelenti, hogy soha nem olyan valakivel van dolgom, aki egyszerűen egy lánc szeme, egy gép fogaskereke, vagy egyszerű szám az emberi anyag nagy mennyiségében. Ha találkozom egy emberrel, mindig Istennel találkozom a maga feltétel nélküli valóságában, és akkor azzal a hanggal találkozom, mely ezen az emberi arcon túl azt mondja, amit Jézusról mondott a színeváltozás hegyén: „Ez az én szeretett fiam!” (Mk 9,7). Nincsenek kivételek.

Különösen az utolsóban találkozunk Krisztussal, akikről úgy tűnik, hogy a legtávolabb vannak tőle, akikben Krisztus arca elhomályosultnak látszik.

Hogyan lehetséges ez? Jézus a kereszten átélte az Istentől való elhagyatottságot, egészen addig, hogy bűnné lett (2 Kor 5,21), és azonosult azzal, aki a legtávolabb van Istentől, akiről úgy látszik, a leginkább ellenszegül Istennek.

Fordította: Fekete Mária

KI A TESTVÉR?

A keresztény közösségekben mindig voltak és vannak szegény és szenvedő emberek. Ha jól meggondoljuk, nekünk van szükségünk rájuk, hogy elnyerhessük az örök életet.

Az egyháziatyák írásaiban lángoló szavakat találtam, amelyek aláhúzzák ezt az igazságot, különösen Aranyszájú Szent Jánosnál, aki Máté evangéliumát kommentálva ezt írja: „Micsoda haszna van abból Krisztusnak, ha asztala arany edényekkel van tele, miközben Ő maga meghal az éhségtől, a szegények személyében? Először is csilapítsátok tehát az Ő éhségét, és csak ha ezután még marad pénzetek, akkor díszítsétek fel oltárát is!”

Ugyanígy gondolkodik Ciprián is: „Vagyonodból (...) adj enni Krisztusnak. Helyezd biztonságba kincsedet oda, ahonnan semmilyen rabló ki nem áshatja, és ahová semmiféle tolvaj leleménye be nem hatolhat. Szerezz magadnak vagyont, [igen] de a mennyben, ahol kincsed meg lesz őrizve mindörökre; ahol védve lesz a világ igazságtalanságaival való érintkezéstől, és attól a veszélytől, hogy rozsdá megeszi, vagy a jégeső elveri, hogy a nap elégeti, vagy hogy az eső megsemmisíti. Egészen biztosan Isten ellen vétkezel, ha azt hiszed, hogy Ő azért adta neked a gazdagságot, hogy ne üdvös módon használd fel azt...”

A szegények iránti szeretet nagy béke és reménység forrásává lesz, ha az ember meggondolja, hogy azt, amit a rászorulóknak tettünk, Jézus úgy tekinti, hogy neki tettük: s így Ő a mi adósunkká válik, és mi az Ő hitelezőivé.

A szentek szerint is a szükségét szenvedő ember jelentősége alapvető. Az arsi plébános egyik mondása ezt húzza alá: „Gyakran azt hisszük, hogy egy szegényen segítünk, pedig valójában a mi Urunk, Jézus Krisztus az.” Egyben tisztáz is egy kételyt, amely mindenkiben felmerülhet, amikor arról van szó, hogy egy ismeretlen segíteni kell: „Vannak, akik ilyenkor azt mondják: Vigyázzunk, mert rosszul fogja felhasználni az

adományt. Használja fel úgy, ahogy akarja. A szegény lesz megítélve amiatt, hogy hogyan használja fel a ti adományotokat. Titeket viszont aszerint az alamizsna szerint ítélnék meg, amit adhattatok volna, de nem adtatok.”

Tény, hogy a szentek a rászoruló és szenvedők szeretetének nagy „szakemberei”: zseniálisak a leleménységben, hogy a legkülönbözőbb műveket hozzák létre a segítségükre. Mindenekelőtt az érző szív emberei ők: „mintha anyai szíve volna” olvassuk Szent Ferencről. (...)

Páli Szent Vince, akinek a szegények és minden rászoruló iránti szeretet-karizmája századokon át ragyog, ahogy a „Szeretet leányai” (irgalmas nővérek) első csoportjának a rendi szabályokat magyarázta, azt mondta: „Tudjátok meg, leányaim, hogy ha elhagynátok az imádságot és a szentmisét a szegények szolgálata miatt, nem veszítenétek semmit, mert a szegényeket szolgálni annyit jelent, mint elmenni hozzájuk, hogy megtaláljuk Istent. Nektek tehát Istent kell meglátnotok az ő személyükben.”

A szegények nagy szentje Assisi Szent Ferenc „amikor a szegényekkel találkozott, nagylelkűen mindent odaadott nekik, amit másoktól kapott, még akkor is, ha azok a saját megélhetését szolgáló legszükségesebb dolgok voltak; sőt, meg volt győződve, hogy ezeket úgy kell visszaadnia nekik, mintha az ő tulajdonuk volna.” (...)

Hogyan tekintett VI. Pál pápa a szegényekre? Jézust látta bennük, és ezt gyönyörűen kifejezte, amikor 1965-ben elment meglátogatni a római rabokat nem sokkal azután, hogy pápává választották: „Szeretlek benneteket. Nem romantikus érzelmekből és nem is csupán humán együttérzésből fakadóan, hanem

Fotó: Roberto Acquaviva

valóban szeretlek titeket, mert most is felfedezem bennetek Isten képét, a Krisztushoz való hasonlóságot. (...) És most egy paradoxont mondok nektek (...). Egy igazságot, amely nem is tűnik igazságnak (...). Az Úr Jézus arra tanított bennünket, hogy éppen a ti balszerencsétek, a ti sebetek, ez a ti megsebzett és esendő emberségetek a jogcím arra, hogy hozzátok jöjjetek, hogy mellétek álljak, hogy vigasztaljalak benneteket, és megmondjam nektek, hogy Krisztus képmásai vagytok, hogy számomra Őt, a keresztre feszítettet jelenítitek meg (...). Ezért jöttem (...), hogy térdre boruljak előttetek (...)"

Jézusnak ezt a szegény és szenvedő testvérben való jelenlétét VI. Pál egy másik alkalommal így magyarázta: „Nem szabad elfelejtenünk, hogy Jézus az Ember Fia: Ő maga nevezte és határozta meg így önmagát. (...) Azaz minden embernek, minden életnek kapcsolata van Vele. Jézus kapcsolatban van minden teremtménnyel, és így kapcsolatban van mindenkiel, aki szenved. (...) Jézus maga felé irányít minden emberi fájdalmat, és nemcsak azért, mert Ő az, aki a legnagyobb mértékben és a legigazságtalanabban szenvedett, hanem azért is, mert

(...) mérhetetlenül együtt érez azokkal (...), akik szenvednek.” (...)

Soha, de soha ne feledjük el tehát, hogy a szegények egyházához tartozunk, ezért a Mozgalomnak is a szegények mozgalmának kell lennie, annál is inkább, mert az nem más, mint a kereszténység. És amint láttuk, az élet végén a „záróvizsgán” is pontosan erről lesz szó: gyakorlatilag az irgalmasság cselekedeteiről. (...)

Alakítsuk át a szeretet minden tettét, amellyel szükségét szenvedő embertársainkhoz fordulunk, otthon, a hivatalban, az iskolában, az utcán, vagy bárhol, az irgalmasság valamelyik cselekedetévé. És tárjuk ki szívünket mindazok felé, akik nyomorultak, bűnösök, elhagyottak, vagy betegek, akiket a társadalom elutasít, akiknek emberi jogait semmibe veszik, vagy akiket megvetnek, és akikkel nap mint nap kapcsolatba kerülünk, saját városainkban és falvainkban éppúgy, mint távoli országokban. (...)

CHIARA LUBICH: Jézus a testvérben

Új Város 2013

Fordította: Tomka Ferenc

Egyetlen adósságunk

„Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt.” (Róm 13,8)

ARómaiakhoz írt levél ezt megelőző részében (Róm 13,1-7) Szent Pál a polgári hatóságok iránti kötelességeinkről beszélt (engedelmeség, tisztelet, adófizetés stb.), és aláhúzta, hogy ezek teljesítésének is szeretetből kell fakadnia. Könnyen megérthetjük, hogy milyen kötelességeink vannak ezen a téren, mert ha elmulasztjuk teljesíteni őket, a törvény által előírt büntetésben részesülünk.

Ennek kapcsán beszéljünk most egy másik kötelességről, melyet már egy kicsit nehezebb megérteni, arról, amely Jézus ránk hagyott parancsának megfelelően minden felebarát iránti kötelességünk. Ez pedig a kölcsönös szeretet, amely különböző módokon nyilvánulhat meg: nagylelkűségben, szolgálatkésztségben, bizalomban, kölcsönös megbecsülésben, őszinteségben stb. (vö. Róm 12,9-12).

„Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt.”

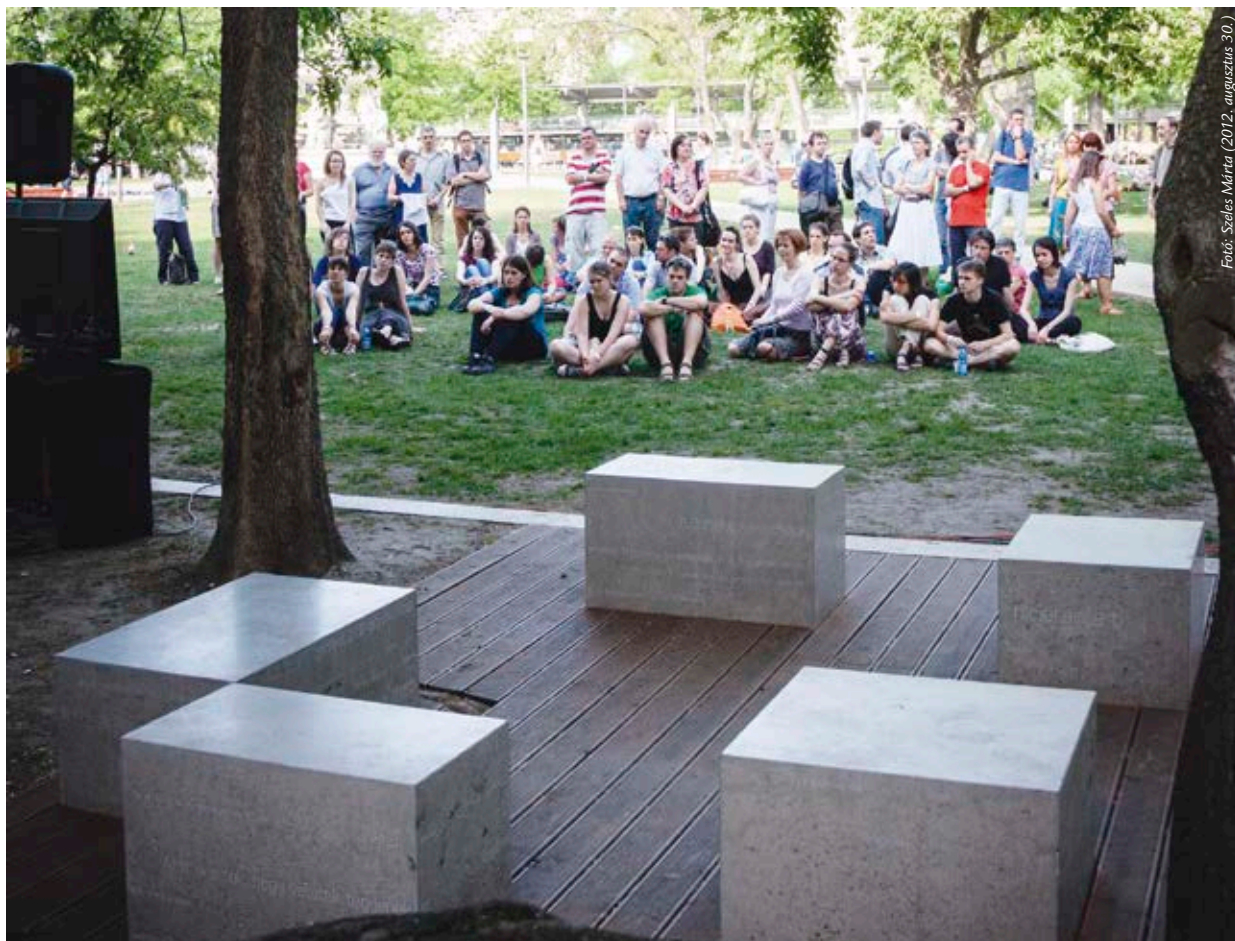
Ez az ige két dolgot tesz világossá számunkra. Először is úgy mutatja be a szeretetet, mint adósságot, mint olyan valamit, ami iránt nem maradhatunk

közömbösek, amit nem lehet elodázni, ami ösztönöz, sürget bennünket és nem hagy békén mindaddig, amíg meg nem fizettük.

Azt mondja, hogy a kölcsönös szeretet nem valami ráadás, amely nagylelkűségünk gyümölcse, és teljesítése alól kibújhatunk anélkül, hogy a törvény előírásaiba ütköznénk. Ez az ige arra sürget minket, hogy minél hamarabb váltsuk életre, különben eláruljuk keresztény méltóságunkat, hiszen Jézus arra hívott meg bennünket, hogy szeretetének eszköze legyünk a világban.

Másodszor pedig azt üzeni ez az ige, hogy a kölcsönös szeretet minden más parancsolatnak is kiindulópontja, lelke és végcélja.

Ebből az következik, hogy ha jól akarjuk teljesíteni Isten akaratát, akkor nem elég parancsolatainak rideg, jogi értelemben vett megtartása, hanem mindig szem előtt kell tartanunk azt a célt, amelyet parancsolatai által élénk tűz. Például, ha jól akarjuk élni a hetedik parancsolatot, nem szűkíthetjük le csupán arra, hogy nem lopunk, hanem komolyan el kell köteleznünk magunkat a társadalmi igazságtalanságok megszüntetéséért folytatott küzdelemben. Csak így mutathatjuk meg, hogy igazán szeretjük felebarátainkat.

Kiindulópont és végcél

„Ne tartozzatok senkinek semmivel, csak kölcsönös szeretettel, mert aki felebarátját szereti, teljesíti a törvényt.”

Hogyan éljük tehát az e havi ígét?

A felebaráti szeretetnek végtelenül sok árnyalata van. Most főleg egyet emelnénk ki, azt, amely úgy tűnik, leginkább előtérbe kerül ebben az evangéliumi mondatban.

Ha a kölcsönös szeretetet tartozásként értelmezzük – ahogy Szent Pál mondja –, akkor olyan szeretetnek kell lennie bennünk, mely elsőként szeret, ahogyan Jézus tette velünk. Ez a szeretet tehát kezdeményez, nem vár, nem halogat.

Éljünk így ebben a hónapban! Törekedjünk elsőként szeretni minden embert, akivel találkozunk, akivel telefonon beszélünk, akinek levelet írunk, vagy akivel együtt élünk! Szeretetünk legyen konkrét, megértő, előzékeny, türelmes, bizalommal teli, állhatatos és nagylelkű!

Azt fogjuk tapasztalni, hogy lelki életünkben minőségi ugrás következik be, nem is beszélve arról az örömről, amely betölti majd szívünket. ■

Megjelent: *Új Város*, 1990. szeptember

Reményt keltő kongresszus-műhely

„Tanuljunk meg a testvériséget”: ezt a merész célt tűzték ki maguknak a résztvevők, mert meggyőződésük, hogy a nevelésnek megkülönböztetett szerepe van a béke útjának keresésében.

Különböző kulturális környezetből származó emberek, a család és az iskola világának képviselői, pedagógus csoportok, kutatók, animátorok, fiatalok és még fiatalabbak munkája fonódott össze a három napos kongresszus során.

„Igen, lehetséges a béke útján haladni! Ezt tapasztaltuk meg a nevelés főszereplőinek tanúságtételén keresztül, mivel a lehető legtágabb értelemben megélték azt” – nyilatkozták „Learning Fraternity” kongresszus-műhely magyar résztvevői az együtt töltött intenzív napok után.

De hol is járt a tíz fős csapat szeptember első napjaiban?

Erhardt Emese: Róma mellett, Castelgandolfóban rendezett a Fokoláre Mozgalom egy nevelésről szóló kongresszust, miközben Szíriában javában zajlottak a drámai események. Szinte egy közös fohász kifejeződése volt, hogy a békén, a megbékélésen ne legyen úrrá a gyűlölet és a háború. Határozott utat jelölt ki: a nevelés missziója tartós békére vezet, kezdeményezések és projektek százain keresztül.

A résztvevők egyetértettek abban, hogy a nevelés általában is, de körünk földrajzilag és társadalmilag is globális világában csakis a testvéri egységből születhet meg.

Mi volt ennek a kongresszusnak az alapvető üzenete?

Dr. Király Ibolya: Több is volt. Az egyik a párbeszédnek az új pedagógiai kultúrája, melynek a Fokoláre lelkeségéhez kötődő egyetemi oktatók, kutatók évek óta megjelenő tanulmányai, kötetei vetették meg a szakmai alapjait. Ezt az új pedagógiai kultúrát a pedagógus-diák kapcsolatra is kiterjesztette a konferencia, ami a legérzékenyebb kérdések egyike. Ezen a területen a hazai és kelet-európai gyakorlat jórészt tekintélyelvű és néha rossz értelemben vett normatív pedagógiája áll talán a legmesszebb a kiüresedésen és a teljes befogadáson alapuló dialógustól, mely közben természetéből fakadóan őrzi meg a nevelő és a gyermek szerepét, feladatait, nem mossa össze azokat, hanem kiemeli kinek-kinek a maga kincsét és adományát.

Meg lehetne ennek az újszerű kapcsolatnak valamelyik aspektusát fogalmazni?

Olajos Mónika: Számomra azt jelenti, hogy másokért akarok élni. Figyelmemet a másokra szánom, bármeddig is tart. Az értékes időmet adom neki. A mai egocentrikus, rohanó világban ez a testvériségre nevelés legnagyobb jelentősége: időt adok a nevelő munkában és időt hagyok a pedagógiai bölcsesség megszületésére.

Sor került a globalizáció megértésére, megvizsgálására?

Cravero Ágnes: Igen, és megláttuk pozitív arcát és lehetőségeit is. Sok helyen tapasztalható, hogy a helyi kultúrával szemben áll. Ne utasítsuk el teljesen, hanem keressük az értékeit! Legyen helyi és globális identitásunk! Úgy tekintünk a másik hazájára, mint a sajátunkra! Úgy fogadjuk el a másik földrészen, más országban élő embereket, mint családtagjainkat! Ezt a szemléletet adjuk át a ránk bízott fiataloknak is!

Fontos helyet kapott a testvériség egy sajátos arca és lehetősége, a közösség szolgálata, a nyitottság és az aktivitás. Ezzel kapcsolatban mi szűrődött le a résztvevőkben?

Aradi Rita: A nyitottságnak és az aktivitásnak ezt a pedagógiai célját a konferencia a proszocialitás fogalmával (az „antiszociális” ellentétével) definiálta, mely a nevelélméletben, így a magyar szakkönyvekben is létező fogalom, mely csak a testvéri szeretet megjelenésével és hangsúlyával válik teljessé, és életté, éppúgy, mint a rokon tartalmú „aktív állampolgárság”, vagy éppen a „kooperatív pedagógia”, a „gyermekközpontú nevelés”.

A konferencia résztvevői deklarátívan is elköteleződtek a testvériség alapvető formái mellett: a személyes kapcsolatokon, a nevelő közösségen, a globális világ személyes megélésén és a társadalom peremére szorultak segítségén alapuló

nevelés üzenetét fogalmazták meg. Nyilvánvaló közösségi feladatok is állnak azonban előttünk a konferencia után: ennek a pedagógiai megújulás magyar nyelvű kultúrájának megteremtése és beültetése a hazai pedagógusképzésbe, szülői gondolkodásba, a mozgalom érintett csoportjainak párbeszédébe és közös projektjeibe a nevelés eszközeként és céljaként.

A kongresszus egy tíz pontból álló kiáltványt fogalmazott meg, melyet egy levél kíséretében Ferenc pápának is eljuttattak.

A *Learning Fraternity* kongresszus nem lezárult le. Folytatódik a már bevált nevelési gyakorlat megvalósulásain keresztül a Föld számtalan pontján, olyan emberek kinevelésével, akik képesek hiteles kapcsolatok megteremtésére az egyre összetettebb világban. ■

RÉSZLET A KIÁLTVÁNYBÓL:

„Tanuljunk együtt, hogy együtt taníthassunk”, „nézzünk szembe a konfliktushelyzetekkel, a saját korlátainkkal, a kapcsolatteremtés korlátaival, a kulturális és társadalmi korlátokkal, hogy mindez fejlődésre és párbeszédre illetve az újrakezdésre adjon alkalmat”, „neveljünk világra nyitott embereket, akik hisznek a szolidaritás, az adás kultúrája, a kölcsönösség értékében, mely a kapcsolatteremtés alapja.”

RÉSZLET A FERENC PÁPÁNAK ÍRT LEVÉLBŐL:

„Mint keresztények és mint állampolgárok felelősnek érezzük magunkat azért, hogy az együttélés kapcsolatait újra az igazságosságra és a szeretetre alapozzuk. Feladatunknak érezzük, hogy személyes tanúságtételünkkel és a neveléssel a találkozás és a párbeszéd kultúráját építsük és terjesszük, mely az egyetlen békére vezető út.”

Nehéz egyetérteni a gyerekeknevelésben

„Ha leállítani vagy bátorítani kell az egyik gyerekünk ötletét, ha a legkisebb csapongásait kell kezelni vagy a serdülő gyermekünk válságait, akkor én és a feleségem mindenről teljesen másképpen gondolkodunk. Ez rengeteg feszültséget okoz köztünk és családukban.”

Időnként a szülők közötti egyetértés a neveléssel kapcsolatban annyira nehéz, hogy elérhetetlennek látszik. A másik véleménykü-

lönsége szinte fenyegetésnek tűnik, nem vagyunk hajlandók az általunk helyesnek vélt székéből felállni. De ebből az az ismert dolog következik, hogy gyermekeink arra használják ki a szülők közötti véleménykülönbséget, hogy elérjék azt, amit akarnak. Ahhoz, hogy a nevelésben együtt tudjunk működni időre és bizalomra van szükség és arra, hogy komolyan vegyük, energiát kell befektetnünk ahhoz, hogy kicseréljük gondo-

Generációk párbeszéde

Francesco Châtel

Hagyjátok meg a szabadságom!

„Rengeteg szabályt találnak ki a szülők, tanárok, nevelők. Mindent megszerveznek, eldöntenek és akkor is, ha már majdnem 18 éves vagyok, úgy kezelnek, mint egy gyereket. Igyekszem rendesen viselkedni, úgy ne okozzak bosszúságot, de belülről széttörök és legszívesebben elordítanám magam: hagyjátok meg a szabadságom!”

A szabadság nagyon fontos és helyes, ha az ember törekszik arra, hogy eljusson a szabadságra, de meg kell érteni a maga mélységében, hogy mi az, ami igazán szabaddá tesz. A kérdésed abból fakad, hogy ketrecbe zárva érzed magad és közben már sok lehetőséget érzel arra, hogy független legyél. Ez az igényed helyénvaló és világosan kell beszélned erről szüleiddel vagy

tanáraiddal, nevelőiddel, hogy mik az álmaid, vágyaid, mi minden fontos számodra. Ne hallgass azért, hogy ne okoz bosszúságot, hanem beszélj még mielőtt elordítanád magad. És ha nehéz az, hogy szembe nézz a helyzetekkel, akkor keress más megoldásokat: küldj például egy sms-t vagy e-mailt szüleidnek, tanárodnak, de semmiképpen se hagyj annyiban. Segítség lesz ez a felnőtteknek, mert nekik is meg kell tanulni, hogyan váljanak szülővé, nevelővé, hogyan álljanak a fiatalok mellett, de úgy, hogy hagyják, ők legyenek a főszereplők, miközben járják saját útjukat.

Időnként nem fog ez működni, azt érzed, hogy nem értenek meg, és szabadságod azt jelenti, hogy saját magadra maradsz, nem tudsz kapcsolatokat építeni. De az igazi szabadság -ez az igazán vonzó kihívás, mert megéri, hogy energiát fektess bele- azt jelenti, hogy nem hagyod abba a kommunikálást, hogy hiszel abban –függetlenül attól, hogyan mennek a dolgok-, hogy az, aki melletted van, szeret téged. Hiszel abban, hogy egyszer csak megértitek egymást. Beszélj a barátaiddal is erről és keressétek azt, hogy ne zárkózzatok be magatokba, hanem építsetek hidakat. Így majd felfedezitek annak örömét, hogy együtt haladtok, fiatalok és idősek. Az igazi szabadság abból a tényből születik meg, hogy minden nap eldöntöm, lépek a másik ember felé, akkor is, ha különbözik tőlem.

Forrás: CN 2013/13-14

Fordította: Tóth Judit

Nem tudom a megnyugtató választ

latainkat és párbeszédet folytassunk. Így tudjuk éntünk legjobbját adni. Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a szülőknek is gyakorlatozni kell ezen a területen. Sőt, a szülők egyik legfontosabb és legnehezebb feladata a nevelés, ezért újra és újra vissza kell térni erre a témára, gyermekeik érdekében.

A férjnek és a feleségnek megvan a maga érzékenysége, kultúrája, sajátos tapasztalata és ezek meghatározzák, hogyan lépnek kapcsolatba gyermekeikkel. Éppen ez teszi lehetővé, hogy jobban megragadják a gyermekek személyiségében rejlő vonásokat és árnyalatokat és mélyebben megismerjék őket. A szülők azért, hogy kimondják, hogyan látják az egyik vagy másik gyermeket, átfogóbb látásmódra és egyensúlyra tesznek szert és kitágítják azt a képességüket, hogy jobban szeressék őket.

Sok esetben az az általános gyakorlat, hogy az édesanya van inkább otthon, mert kevesebb időt tölt munkahelyén és törődik a hétköznapiakban a gyerekekkel. Ez is lehetőséget ad arra, hogy tisztelje és figyelembe vegye férjének véleményét, és ha fizikailag nem, de mégis jelen legyen az apa, aki távol van, mert munkahelyén dolgozik.

Forrás: CN 2013/13-14
Fordította: Tóth Judit

Időről időre visszatérő témája a társadalmi közbeszédnek az emberi élet egyik fontos időszaka, az emberi élet vége, annak gyakran szenvedésekkel teli próbatétele, s ennek kapcsán a fájdalom enyhítése, az emberi méltóság megőrzése.

Saját magamtól kérdezem, hogy az ember ura-e az életnek, hogy a fájdalom összeegyeztethető-e az emberi méltósággal, hogy van-e értelme és meddig a „vegetálás” mesterséges fenntartásának. A történelem sok drámai tapasztalata után (Taigetosztól a III. Birodalom „megoldásáig”), hogyan gondolkodjunk erről a kérdésről? Az egészségügyi kiadásokat akarjuk-e csökkenteni, vagy ténylegesen szembe kell néznünk azzal, hogy nem vagyunk képesek mindenre?

E kérdéskörrel az életem fontos eseményei jutnak az eszembe: az egyik anyai nagyapámmal kapcsolatos, aki élete utolsó 22 évét velünk, családdal élte. Nagybeteg, már évek óta a lakásból ki se mozdulva, hámlottak le róla neveltetésének, lelki szemérmességének gátjai. Ekkor tudott mesélni arról, hogy miután édesanyját három évesen elvesztette, amikor „eszére ébredt”, Máriát, a Szűzanyát kérte, hogy legyen Ő az édesanyja. S beszámolt arról, hogy egész életében érezte anyai pártfogását. Csodálkozva hallgattam, mert nem volt egyszerű az élete: két iker fiúkat egyéves korukban veszítették el, s ötvenhárom évesen a Don-kanyarba vezérelte a háború, nyugdíjasként az ötvenes-hatvanas évek sem voltak számukra egyszerűek, sok betegség is gyötörte. A Szűzanya segítségét fedezte

fel például a találkozásban egy egri orvossal, aki egy héttel a doni áttörés, százezrek halála előtt küldte őt egészségi állapotára való tekintettel haza.

A másik édesanyámmal, édesanyánkkal kapcsolatos. Élete végén lassanként összeomlott a vérkeringése, és a gyengén ellátott agy gyakran tévesen kapcsolt. Egy szépen csordogáló beszélgetésben váratlanul egészen mást hozott szóba, oda nem illő, olykor értelmetlen válaszokat adott. Belém hasított a fájdalom, mert valahogy a tiszta elméhez kötöttem az ember voltot. Utolsó napjainak egyikén, a kórházban egyszer csak kérte, hogy hajoljak közelebb, s a fülembe súgta, hogy fiúnk feleségét figyelmeztessük, ne mondja férje családnevét a játszótéren, az utcán, mert az veszélyes lehet. Ekkor sejtettem meg, ebből a 2009 tavaszán értelmetlen mondatból, hogy milyen félelmeket, gyötrelmeket élt át, amikor keresztény hitének megelégséért édesapánk több mint két évig ismerkedett hazánk büntetőjével 1961-től a '63-as amnesztiáig, s utána,

amikor nem kapott munkát, majd átélte a bizonytalanságot gyermekei jövőjét illetően, amikor rabtársai közül többeket különböző ürüggyel visszavittek az ENSZ főtitkár látogatását követően a börtönbe. Nem tudom a tökéletes, mindenkit kielégítő, megnyugtató választ egyik kérdésre sem, de azt tudom, hogy ezek a mozzanatok életem legszebb, legértékesebb pillanatai közé tartoznak, s nem jöhettek volna létre – minden valószínűség szerint – e drámai próbatételek, egészségi problémák, ha úgy tetszik, a leépülés nélkül. ■

The image shows the Hungarian flag (red, white, and green horizontal stripes) waving on a flagpole against a clear blue sky. The flag is captured in motion, with its folds and ripples clearly visible. The flagpole is a silver metal pole on the left side of the frame.

**1956 ŐSZÉN A MAGYAROK
VISSZANYERTÉK EMBERI ÉS
NEMZETI MÉLTÓSÁGUKAT**

Ötvenhat ötvenhetedszer

„A népfelkelés első budapesti süvöltései porként söpörték el a tudálékos, rövidlátó, hamis és hazug-szép filozófiákat, magyarázkodásokat és doktrínákat. Az oly sokáig megcsúfolt igazság, a meztelen igazság robbant a világ szeme elé.” *Albert Camus*

„Szabadságot akartunk, nem jólétet. Lehet, hogy kenyerünk se volt, és sokunknak nem volt megélhetési lehetőségünk se, de mi szabadságot akartunk! Hazugságok között nőttünk fel. Állandóan hazudnunk kellett. Egy ép gondolatunk nem lehetett, mert mindent belénk fojtottak. Gondolatszabadságot akartunk!” – vallotta egy *tizennyolc éves diáklány* az ENSZ különbizottságának 1957-ben.

„Nincs még olyan nap a történelem kezdete óta, amely világosabban mutatta volna, hogy az ember szabadságvágya örök és elpusztíthatatlan, bármekkora is a siker ellen ható túlerő...” Így emlékezett a magyar szabadságharcosokra *John F. Kennedy* szenátor, az Egyesült Államok későbbi elnöke a forradalom első évfordulóján, 1957. október 23-án.

„A forradalmárok, bár ekkor még ők sem tudták, nagy szolgálatot tettek a világnak. Bebizonyították, hogy a kommunizmus valójában állami terror, diktatúra, amivel nem lehet kiegyezni. A leváltott garnitúra a hatalmat visszavette ugyan, de az erkölcsi győzelem a forradalomé maradt és a világ is elkezdett másképp gondolkodni a kommunizmusról.” *Ottlik Géza*

Küldetésünk útján

Vannak megoldások a társadalmi kérdésekre és problémákra – erre hívta fel a figyelmet a Kattárs (Katolikus Társadalmi Napok) a budapesti Múzeumkertben, melyet Magyarországon először rendeztek meg szeptember 20. és 22. között.

„Ez nem egy tipikus katolikus program. Olyan szempontból nem, hogy templomon kívül került megrendezésre. Népszerű helyszínt választottunk, népszerű előadókkal, akik a rendezvény mondanivalóját, mottóját, magukénak tudták. Ezáltal bevonzottuk azokat az embereket is, akik nem feltétlenül állnak közel a Katolikus Egyházhoz, hitükben nem egészen biztosak, és azokat, akik egyáltalán nem tudják, hogy milyen tevékenységünk van. Persze azok is eljöttek, akik katolikusok, akik közel állnak az egyházhoz, akik tevékenykednek benne, és így egy nagyon vegyes közönség jött létre” – nyilatkozta a rendezvény főkoordinátora. Ahogy belépett az ember a Múzeumkertbe, színes forgatag közepén találta magát. Sátorok mindenütt,

ugrálóvár, nagyszínpad, beszélgetős sátorok, filmsátor, könyvkiadók pultjai, asztalok, székek. Tíz métert sem kellett menni, máris ismerősökbe botlottam. Egyikük lángost majszolt, másikuk az éppen kezdődő kerekasztal-beszélgetésre igyekezett, melynek címe „Keresztény orvosok és az Egyház Társadalmi Tanítása.” A távolból látni lehetett a beszélgetés helyszínét. A sátor dugig megtelt emberekkel, dupla nagyságú férőhely sem lett volna eleget, akkora volt az érdeklődés. Mint hamarosan megtudtam, valamennyi fórum, kerekasztal telházal ment, alig lehetett beférni. Ez mindenképpen jó jel, legközelebb nagyobb helyszínre kell menni – gondoltam. A párhuzamos programok közül a szombathelyi Karitászműhely bemutatója, egy ökoszimulációs társas-

játék valamint az „Oktatással, neveléssel - a teljes emberért” fórumbeszélgetés tűntek ki, de azt is szívesen meghallgattam, hogy a rendezvény egyik házigazdája, a népszerű televíziós műsorvezető Süveges Gergő, mit mond a programról. „Van megoldás a XXI. század társadalmi és szociális gondjaira! A megoldás gyökere valahol kétezer évvel ezelőtt keresendő és található. Ezt szeretnénk megmutatni ezzel a háromnapos, jótékony jellegű rendezvénysorozattal. Azt, hogy a Katolikus Egyház nemcsak szép szavakkal és dokumentumokkal, hanem számos helyen és módon gyakorlatilag képes és tud segíteni. Képes kiutat, megoldást mutatni.” Nem győztem végigjárni azt a több mint negyven kisebb-nagyobb helyszínt, amit a rendezvény felkínált.

A Szociális Testvérek Társasága éppen az Egyház Szociálpedagógiai Hálózat felől és az együttműködési lehetőségeiről érdeklődött a Háló sátránál. A Ceferinc Ház standja előtt spontán beszélgetés alakult ki a csergőgyepek gyertyagyújtásáról, miközben a gyerekek gyöngyöfűztek, bábukat készítettek.

KATTÁRS

KATOLIKUS TÁRSADALMI NAPOK

Társak vagyunk!

a GB és W figurákkal és a Békeháló tevékenységével ismerkedtek a szomszédos Fokoláre sátornál. Tóth József szervezővel a Mária Rádió közvetítőpultja mellett lehetett találkozni. „Mi úgy fogalmaztunk, hogy olyanok ezek a szervezetek, mint só a levesben. A magyar társadalom csak akkor

venné észre a hiányát, hogy ha nem csinálnák mindazt a szolgálatot, amit most jelenleg végeznek. Ha ezek nem lennének, akkor ráomlana a társadalomra mindaz a feszültség, mindaz a probléma, amit csendben ezek a szervezetek megoldanak.” Nem sokkal később Veres András megyéspüspök – a program házigazdája – már arról beszélt, hogy fontosnak tartották, a nem hívók felé is ki tudjon nyílni az egyház, tudjon láthatóvá válni a számukra. A színvonalas műsor valóban ezt szolgálta. Népszerű népzeneztől kezdve a tehetségkutató műsorok sztárjáig mindenféle előadóművész megfordult a nagyszínpadon, hol a családok és a

legkisebbek felé fordulva, hol a fiatalokat biztatva minél kiadósabb bulizásra. Az üzenet volt minden esetben ugyanaz, ami egyben a rendezvény mottója is: „Társak vagyunk!” Az előadások, koncertek közötti szünetekben pedig azoké az intézményeké és civil szervezeteké volt a főszerep, amelyeknek jelentős eredményei és tapasztalatai vannak a rászorulóknak érdekében végzett munkában. Több tízezer látogattak ki a Magyar Nemzeti Múzeum kertjébe szeptember végén. Ám mielőtt még eszünkbe jutna erről Petőfi Sándor versének hangulata, meg kell említenem, hogy a Katolikus Társadalmi Napokról nem láttam búslakodó,

szomorkodó embert távozni. Az öröm, a találkozás, a szolgálat napjai voltak ezek. A látogatók között ott találtuk Gyurta Dániel olimpiai bajnok úszónkat is, aki a rendezvény egyik arca, védnöke volt. „A példa a fontos! Amilyen példát látnak a gyerekek, azt követik, legyen az jó vagy rossz” – húzta alá a fiatal úszó. A sátrak között egy másik közismert embert is fel-felbukkanni láthattunk. Erdő Péter bíboros személyesen érdeklődött a szolgálatot végző szerzetesrendek, intézmények, civil szervezetek felől. „2007-ben, a budapesti Városmisszió megpróbáltuk felvillantani, milyen sokrétű az egyház élete. Ugyanúgy most is, a társadalomhoz szólunk. Persze sok egyéb síkon is mozog a munkánk. Ezek a napok összefogják, bemutatják az embereknek, hogy mennyi minden van, amit igyekszünk tenni, és milyen irányokba próbálunk továbblépni.” A rendezvény szervezői ígéretet tettek arra, hogy a Katolikus Társadalmi Napoknak mindenképp lesz folytatása. A konkrét forma még kérdéses, de a folytatás nem. Minden résztvevő azzal hagyta el a három nap után a Múzeumkertet, hogy ez egy jó kezdet volt, most folytathatjuk a párbeszédet a világgal. Ahogy Ferenc pápa is annyiszor aláhúzza: nem zárkózhatunk be, kifelé kell mennünk. Szeretettel szolgálni és kommunikálni. Csak így valósulhat meg, hogy igazán társak legyünk. ■

A mozi jövőjéről

Nem csupán Bollywood ünnepel az idén. Immáron 100 esztendeje annak is, hogy az amerikai „álomgyárban” elkészült az első játékfilm és ugyanennyi ideje került mozikba az első filmalkotás a színészlegendától, Charlie Chaplintól is. A világ talán két legismertebb rendezője, Steven Spielberg és George Lucas egy nemrég készült interjúban azonban nem vázoltak fényes jövőt a moziásnak. Véleményük szerint az amerikai filmgyártás a közeljövőben be fog dőlni. Akár féltucat kiemelt film is komoly anyagi bukás lesz a pénztáraknál, melynek hatására a stúdiók és a filmszínházak teljesen átstrukturálják a filmek terjesztését. Napjainkban egy filmbemutató sorsát gyakorlatilag a nyitónap végé eldönti: mozi filmek jönnek-mennek, egyre tokaodóbban tapossák egymás sarkát, s az a film, amelyik képtelen megmaradni a bemutatója hetében, menthetlenül csődöt mond.

Ennek – már most érezhető – következménye, hogy a filmforgalmazók is egyre agresszívebben próbálnak kapaszkodni a nézőkbe. Egyre sematikusabb, egyre bátoratlanabb filmek készülnek, folytatások és adaptációk, az eredeti ötleteken alapuló forgatókönyvek viszont

teljesen háttérbe szorulnak. Manapság a legnagyobb nevek sem kísérletezhetnek: Steven Spielberg *Lincoln* című történelmi eposzából majdnem kis költségvetésű sorozat lett. Az illetékeseknek jó lenne számolniuk azzal is, hogy a nézők nem bírják majd sokáig a mostani állapotot; a csökkenő minőséget, a növekvő árakat, és egyszer csak elfordulnak majd a mozitól. Mi lesz, ha a nézők száma megtizedelődik? George Lucas szerint a számítógépes trükkökön alapuló méregdrága filmek nem fognak eltűnni, csupán számuk ritkul majd meg, és jóval tovább lesznek a filmszínházak műsorán. Lesznek persze olcsóbban megnézhető, kisebb filmek, de ezeknek több esélyük lesz a TV-képernyőkön. Ez pedig még jobban elidegeníti az embereket. Míg ré-

gebben a mozi mindenkié volt, egy olyan szórakozási forma, amely összehozta az embereket, mára inkább már rétegzeti őket: ha például körülnézünk a magyar moziközönség soraiban, akkor egyre kevésbé azokat az embereket látjuk, akik tudatosan választanak filmet, akik a filmélményért mennek a mozi. Ők sokkal inkább azért mennek, mert más nincs, ezért nekik mindig „ugyanazt a filmet” adják. A jelenleg mozi járók egy részére nagyobb része már nem tiszteli a moziás közösség élményét és mivel nem kötődnek ehhez a szórakozási formához, ha úgy adódik, továbbállnak. Ezt pedig a globális filmipar is megérzi majd. Mi lehet a megoldás? Első lépésben mindenképp az igényes filmekre való befizetés és a témáról való közösségi gondolkodás. ■

Múzeumok Őszi Fesztiválja

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ 2013-ban a nyolcadik Múzeumok Őszi Fesztiválja megszervezésével folytatja hagyományteremtő céllal elindított rendezvényorozatát. A programok szeptember 30-án kezdődtek és október 27-ig fogadják a látogatókat. A fesztivál mottója ebben az évben: *A múzeum legyen mindenkié!* A fesztivál idejére speciális programokkal készülő múzeumok nem pusztán a kulturális értékek megőrzésére, fontosságára hívják fel a figyelmet, hanem szeretnék a XXI. század embere számára kézzelfoghatóvá, megélhetővé tenni a múzeumok világát.

A programsorozattal találkozások sokszínű lehetőségét kívánják megteremteni múzeum és közönsége között, minden generáció számára. A megújított tematika lehetőséget biztosít arra is, hogy a résztvevő múzeum munkatársai vonzó, újszerű, esetenként a megszokottól eltérő programokat hirdessenek meg.

Monte Wildhorn csodálatos nyara

Sokak kedvenc filmrendezője Rob Reiner (*A bakancslista*, *Állj mellém!*, *Változó szerelem*), sokadjára tér vissza a kisvárosi gyermeki létehez, a gyermeki világlátáshoz, a kedves öregemberekhez, a mogorva öregemberekhez, és az idilli Amerikához. Ugyan ez már nem a '80-as évek, története mégis ugyanolyan szívhez szóló, mint az akkoriak voltak. Monte Wildhorn igazi életunt, mogorva fráter, egy csendes szigetre költözik, hogy ihletét és életkedvét visszaszerezve ismét írásba fogjon. A vidéki hétköznapiakban a férfi lassan túlteszti magát felesége halálán, és összebarátkozik szomszédjaival, egy, a gyermekeit egyedül nevelő édesanyával és három csemetéjével, akik hamarosan visszahozzák Monte írás iránti szenvedélyét. A *Monte Wildhorn csodálatos nyara* című film szeptember végén került a boltok polcaira DVD formában.

Gravitáció

Talán nem túlzás leírni, a filmrajongók által ebben az évben leginkább várt alkotás kerül október 3-án a mozikba. A *Gravitáció* című film sok-sok év előkészítő munkával valósult meg és került a filmszínházak vásznaira. A nem túl távoli jövőben baleset történik egy űrállomáson: a váratlanul becsapódó meteorok megsemmisítenek egy bázist, és a két – éppen az űrhajón kívül dolgozó asztronautát elszakítják a hajótól. Az újonc és a sokat próbált asztronauta egymáshoz kötve sodródik a végtelen űrben. Nincs, ami megállítsa őket, és nincs, aki a segítségükre siessen: a sisakjukban visszhangzó csend azt jelzi, hogy semmilyen kapcsolatuk nem maradt a földi irányítással. A félelem fokozatosan pánikba fordul. Minden lélegzet számít. Minden másodperc létfontosságú. A hazavezető egyetlen út az univerzum ürességén keresztül vezet.

A nyár királyai

Fesztiválkedvenc film kerül a magyar moziközönség elé október 31-én. *A nyár királyai* meghívót kapott a világ több nívós filmes szemlélőjére és mindenhol sikerrel távozott. A története igen egyszerű. Három tizenéves barát elhatározza, hogy függetlenségük jegyében a nyarat egy erdei ház felépítésével töltik, s a civilizációtól távol fognak élni. A *Huckleberry Finn* méltó párja *A nyár királyai*, de jóval modernebb, vaskos, kemény nyelvezettel, a fiatalok által használt szlenggel. Megragadja a felnőtté-, pontosabban a férfivé válás pillanatát, és előveszi a lázadás, az elutasítás, a "kivonulás" és a kijózanodás témáit is. A legtöbb kritikus kiemelte a filmmel kapcsolatban: a Youtube generáció mozi-ja ez, az érett gondolkodású fiataloké.

Egyszer volt... az őseMBER

Egyik legkedvesebb mesénk elevenedik meg a szegedi Móra Ferenc Múzeum kiállításán: a *Fré és Béni, a két kőkorszaki szaki* című rajzfilmsorozat kultikussá vált autójába is beülhetnek a látogatók október 25-ig nyitva tartó kiállításán. A tárlaton bárki végigjárhatja az emberré válás folyamatát illetve ősemberré is alakulhat: bőrruhába öltözhethet, majd egy interaktív virtuális játék segítségével vadásni indulhat. A több mint egy hónap alatt épített, sejtelmes hangulátú őskőkori barlang-installációban koponya- és csontmácsolatokat, valamint a hozzájuk tartozó arc- és csontkonstrukciókat állítottak ki: a legújabb rekonstrukció a legújabb

Rudapithecusé. A tárlat az őskőkori állatvilágot is bemutatja: az eredeti gyapjas orrszarvú, barlangi hiéna, mamut, valamint ősbölgény csontokon túl az állatok a falokon megjelennek. Az élethű, méretarányos kép mellett állva bárki lemehet, hogy egy barlangi medvével vagy éppen egy mamuthoz képezze a mékkora a magassága. A gyerekek barlangfeltáráson vehetnek részt, ahol csontokat és kőszerszámolókat találnak, a kimerítő munka után pedig egy kunyhóba bújva pihenhetik ki a fáradságukat. A tárlaton egy mezolitikus, azaz középkőkorszaki ház rekonstrukcióját is bemutatják: a Jászágóban feltárt eredeti alapján elkészített, bőrruhával fedett sátrat és tűzhelymaradványokat láthatnak az érdeklődők. ■

Á, MINT ÁLLAT ABC

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy hatalmas tanterem, ahol az első osztályos gyerekek írni és olvasni tanultak. A tanterem falára a tanító néni nagy, színes papírokat ragasztottak fel az ABC betűivel és különböző állatok rajzaival, hogy ennek segítségével megtanítsák:

M, mint medve

D, mint darázs,

B, mint búbos banka,

E, mint elefánt,

S, mint sün.

„Jaj nekem! – kiáltott fel a medve, és leugrott a piros papírlapról. – Minden évben ugyanaz a történet, már torkig vagyok vele!”

„Hát igen... hogy soha nem jut eszükbe valami más rovar vagy emlős?! Mindig minket ragasztanak ide példaállatnak” – döngöcsélte D, mint darázs. „A sógorom például – suttogta a sün – él-hal a vágtyól, hogy iskolai betű legyen belőle!”

„Ó! A medúza is kíváncsiskodott a múltkor, hogy milyen lehet az iskolai példaállatok élete. Képzeljétek csak el, hogy eltátnák a szájukat a gyerekek, ha a tanító néni azt mondaná: M, mint medúza!”. „Akkor indulás! – adta ki a parancsot az elefánt. – Menjünk és szerezzünk helyettesítő állatokat az ABC-hez!” Mindannyian

eliramodtak, és amikor visszatértek a tanterembe, a medve egy medúzát ragasztott fel a piros papírlapra. A darázs egy dámszarvassal érkezett, aki igazán előkelőnek mutatkozott, bár az agancsa kicsit nehezen fért fel a lapra. A sün elhozta sógorát, a sisakos kazuárt, akivel körülbelül egy méretűek voltak. Az elefánt nagy trombitálások közepette egy izgó-mozgó kis ebihalat ragasztott a helyére, akivel – mint kiderült – véletlenül találkozott, és aki amikor meghallotta, miről van szó, önként ajánlkozott. „Az iskola pont nekem való, – mondta – én egy nagyon művelt ebihal vagyok!” A búbos banka trillájára pedig megjelent Bolond Istók, telve jó szándékkal, humorra éhesen, és kalapját lengetve felkuporodott a B betűre. „B, mint Bolond Istók” – mondta másnap reggel artikulálva és hangosan egy tanító bácsi, aki félúton mintha kissé elbizonytalanodott volna. A gyerekekből kitört a nevetés, és tapsolni kezdtek. Még a külföldi gyerekek is értették a viccet, és nagyon jól szórakoztak. A medve, az elefánt, a darázs, a sün és a búbos banka elmentek nyaralni jó messzire, egy egész évig tartó csodálatos vakációra. Nem tudom hazajönnek-e valaha... Ki tudhatja?

Fordította: Feltserné Bernáth Mária

Figyeljünk oda!

A híd összeköti a folyó két oldalát. Vannak elegáns hidak, vannak praktikus hidak, vannak gyalogos hidak és autópályá-hidak, vannak gigantikus hidak és kis hidacskáék is. De minden hídnak alapvetően az a feladata, hogy használják, azaz szükségszerűen rátaposnak. Van, aki órákig tudja némán csodálni a szerkezetet, az építésszet netovábbját, akad olyan is, aki észre sem veszi, miközben áthalad rajta, természetesnek veszi a jelenlétét (és hiányán fel lenne háborodva). Nem is beszélve azokról, akik még a híd teherbírására is fittyet hánynak. És ha nem jön be, keresnek másik hidat... De mindenképpen elhasználódik, karbantartásra van szüksége, különben ha túlságosan magára hagyják, akkor idővel veszélyessé, majd kritikussá válik, majd adott esetben akár le is szakadhat. Akkor aztán újraépíteni sokkal nagyobb energia, talán meg sem éri... Persze, let's bridge! Építsünk hidakat! – ahogy a mottó mondja. De segítsük a már meglévő hidakat is!

H. K.

Bizalommal

A munkahelyemen egyre feszültebb volt a légkör a főnökünk, Péter és az egyik kollégám, Gábor között. Péter, akivel közvetlenül elég sokat dolgozunk együtt, kikérte a véleményemet. Így aztán igyekeztem Gábor jó tulajdonságait kiemelni, segítettem a „bizalom kultúrája”, amit én magam is tanultam. A refrénem: „szerintem nem

rossz szándékúan teszi.” És ugyanígy kollégámnak: „Lehet, hogy ma fáradt volt a főnök.” Egyik pénteken az igazgatónk kiszálláson volt, és Gábor nagyon rossz hangulatban, a munkáit visszautasítva jött be. Először fordult elő, hogy velem is ellenséges volt. Hagytam, hogy morcoskodjon, visszaültem a munkámhoz. Sokadik segítségkérésére szereztem neki egy telefonszámot... Rögtön tárcsázott és a beszélgetés érezhetően úgy felderítette, hogy minden a régi lett. Kilépvén a munkahelyemről spontán kaptam a mobilomhoz, hogy hívjam főnökünket, elmondjam kollégám legutolsó „húzásait”. Itt jutott eszembe a hídverés és az élet ígéje. Végül nem hívtam föl a főnökömet...

P. V.

Apróság

A villamosban ülő bácsi szeretett volna egy Metro újságot kapni, nyúlt ki a villamosból, a megállóban osztogató fiatalember felé és kiáltott is neki, de az nem vette észre. Reggeli csúcs volt, sokan tülekedtek befelé a kombinóba, kezükben többnyire egy-egy Metro újsággal, de az örege senki nem figyelt. Nálam is volt már egy, még a metró bejáratánál kaptam, s a táskámba süllyesztettem. Egyik gyermekem gyűjti belőle a képregényt, s mivel aznap otthon maradt betegen, gondoltam, megörvendeztetem vele. Most azonban inkább a bácsi mellett döntöttem, mint konkrét szerepet-tett, s Istenre bíztam, gyermekemnek küld-e egy számot valamilyen módon. A bácsi örült a lapnak, hango-

san megköszönte, hogy mások is hallják.

Este elég későn tartottam hazafelé, s úgy tudtam, anyáncor már nincs laposztás, de most éppen volt. Hálátelt szívvel köszöntem meg Istennek a gondoskodást.

Aliné Csereháti Erika

Egy zacskó dió

Munkahelyemen, az iskolában többször van alkalmam beszélgetni a takarítónőnkkel. Szívesen meghallgatom, bár általában tele van panasszal. Legutóbb is csökkentették a munkaidejüket nyolcra hat órára, és ugyanazt a munkát, de arányosan kevesebb fizetésért kell végezniük. Egyedülállóként alberletből alberletbe költözik folyamatosan és mindig mínuszba kerül a hónap végére. Amikor tudom, kisegítem egy-egy ezressel. Nagyon hálás ezért, mindig megadja az ígért időre. Legutóbb 200 forintot kért enniaválóra. Adtam neki 500-at és azt mondtam, nem kell aggódnia, hogy mikor tudja megadni. Néhány nap múlva félénken felajánlott egy zacskó bontatlan diót, ha elfogadom. Kértem, hogy inkább magának süssön belőle egy kis sütit, de erősködött, hogy ezt nekem kell adnia, mert ha elfogadom, akkor a tartozása fejében adja. Azt éreztem, hogy így már nem utasíthatom vissza az ajándékát, és nagyon megköszöntem. Ha lesz egy kis időnk megtisztítjuk a diót és a belőle sütitött finomsággal meg fogom őt lepni. Így mind a ketten megajándékozottnak érezhetjük magunkat.

Szántóné Filák Mária

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom
lapja

www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:

1088 Budapest, Rákóczi út 29.
I. em. 5.

Telefon: +36-1-247-8876

ujvaros@ujvaros.eu

Terjesztés:

terjesztes@ujvaros.eu

Főszerkesztő: Tóth Pál

Felelős szerkesztő: Tóth Judit

Szerkesztő: Göbel Ágoston

Főmunkatárs: Bartus Sándor

Terjesztés: Papp Katalin

Mostani számunk munkatársai:

Paksy Eszter, Sudár Balázs

Nyomtatás:

F&F Print Line Kft. Pomáz

Felelős vezető: Komornik Ferenc

Terjeszti a Magyar Posta Zrt.

Hírlap üzletág

Előfizethető a szerkesztőségben

Megjelenik évi 11 szám.

Előfizetési díj 2013-ra: 4 900 Ft

Külföldre: 35 euró

Támogatói előfizetés: 10 000 Ft

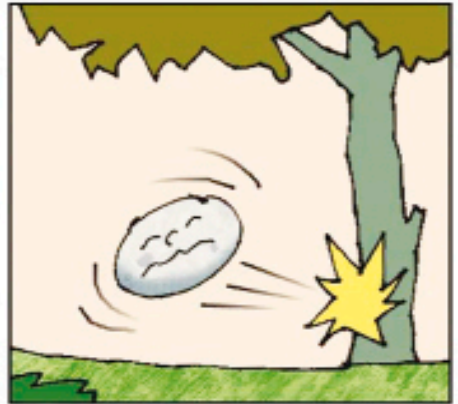
Egy példány ára: 480 Ft

www.ujvaros.eu

Család! Politika?
kikkünk a 10-12. oldalán.

Fotó: Giuseppe Distefano/CN.

SZÉPEN
LEDÖNGETTÉL!

NEM VOLT NEHÉZ,
A GRAVITÁCIÓS ERŐ
LEHOZOTT!

MEGNÉZEM, EZEK UTÁN
HOGYAN JUTSZ FEL EZEN
A MEREDEKEN?

A FÖLD
KÉREGMOZGÁSÁIRÓL
HALLOTTÁL MÁR?

KÉREGMOZGÁS?
AZ MEG MI?!?

FELGYŰRŐDIK A TALAJ ÉS
ENNEK HATÁSÁRA
MEGEMELKEDSZ...

...KÉT MILLIMÉTERREL
ÉVENTE!

HÁT AKKOR MIRE
VÁRSZ?

SOHA NEM JÓ
ELSIETNI A DOLGOKAT!

Falinaptár

A3-as méretben

Ára: 1500 Ft

ÉLJÜK AZ IGÉT
2014

új város

Gyönyörű fotókkal
és minden hónapban
az Élet Igéjével

új város

megrendelhető:

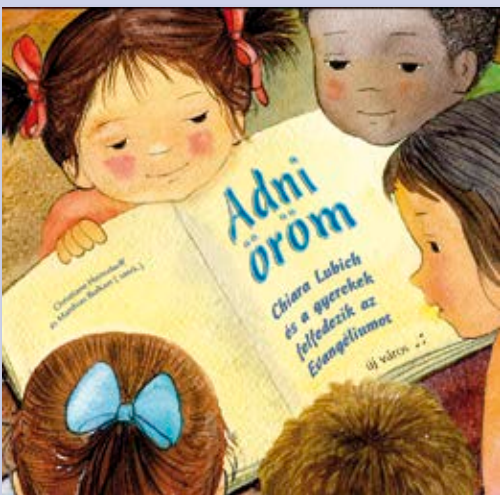
tel: +36-30-436 6635

email: ujvaros.konyv@fokolare.hu

vagy a kiadó irodájából:

1088 Budapest, Rákóczi út. 29.

www.fokolare.hu/konyv

Adni öröm - Színes könyv
a legkisebbek nagylelkűségéről és arról,
hogyan élük az evangéliumot.
Élmény gyerekeknek és felnőtteknek.

Ára: 2500 Ft

5 2013/10

Új város

XXV. évfolyam
10. szám
2013. október
www.ujvaros.eu
Ára: 480 Ft

Gyermekvállalás
Felelős szülőség
Karrier

CSALÁDBARÁT TÁRSADALOM?